

А. Булат, академік НАН України, директор Інституту геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України:

«Як відомо, Україна входить до першої десятки країн світу за обсягом видобутку уранових руд. Видобуток руди в нашій країні здійснюється на Східному гірничо-збагачувальному комбінаті (СхідГЗК) у м. Жовті Води на Дніпропетровщині. Важливим є те, а сьогодні особливо важливим, що СхідГЗК – це єдине підприємство з видобутку й перероблення уранової руди, здатне повністю забезпечити потребу атомної енергетики України в природному урані. Із цим підприємством Інститут геотехнічної механіки ім. М. С. Полякова НАН України співпрацює вже понад 40 років. Видобуток уранової руди на комбінаті здійснюється переважно підземним способом за допомогою машин і технології, розроблених ученими нашого інституту та фахівцями відповідних закритих підприємств. Серцем технології є потужна вібраційна машина, яка реалізує вібровипуски всієї видобутої руди... Високу надійність цієї техніки забезпечує широке застосування еластомерів. Саме вони дали нам змогу створити унікальну інноваційну техніку для рудних галузей з неповторними технічними характеристиками і можливостями... Так, для процесів видобутку й збагачення уранових руд, чорних і кольорових металів ми розробили й виготовили для України, Росії і Казахстану понад 18 000 машин різних типів.

Нині для СхідГЗК щороку виготовляється до 40 машин. Тільки за останні три роки завдяки їх застосуванню було добуто понад 2 млн т уранової руди. Отже, якщо виникне потреба в істотному збільшенні обсягів видобутку уранової руди, руд чорних і кольорових металів, ми маємо надійну техніку.

Для вугільної промисловості України ми розробили й виготовили принципово нову техніку для попереднього збагачення вугілля... Ця техніка дає змогу вилучати майже 30 % вугілля дуже малої фракції – від 0 до 3 мм, яке надалі не надходить на процес збагачення. Це принципово змінює і покращує весь процес збагачення, знижує його собівартість й одночасно робить його більш екологічно чистим.

На Центральній збагачувальній фабриці “Київська” працює грохот потужністю понад 400 т вугілля на годину. Ми виготовили також грохоти для компанії ДТЕК у рамках спільних робіт між НАН України і ДТЕК, а саме для ЦЗФ “Октябрська” і ЦЗФ “Добропільська”. Я вважаю, що це одна із найкращих розробок НАН України не лише для компанії ДТЕК, а й для вугільної галузі в цілому. Крім того, ми зробили грохот для головного грохочення ЦЗФ “Держинська”...» *(Булат А. Національній економіці України – найкращі інноваційні технології // Вісник НАН України. – 2014. – № 5. – С. 40–41).*